

กลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย

ภารกิจวิชาการ

- ขั้นตอนงาน การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้
ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สู่การท่องเที่ยว และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์

บทที่ 4

คู่มือเทคนิคการปฏิบัติงาน

การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สู่การท่องเที่ยว และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เชิดชัย อ่องสกุล กลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย

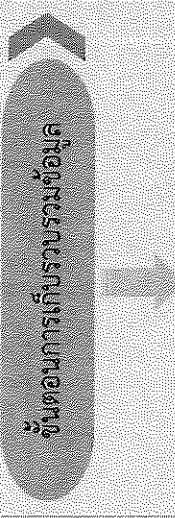
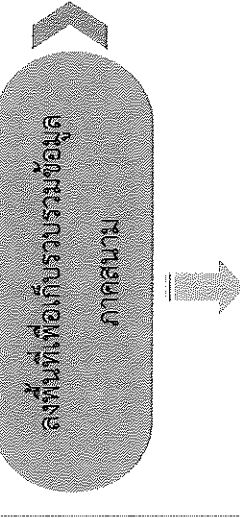
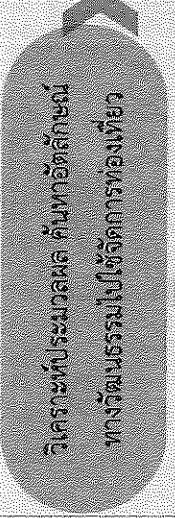
4.1 แผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน

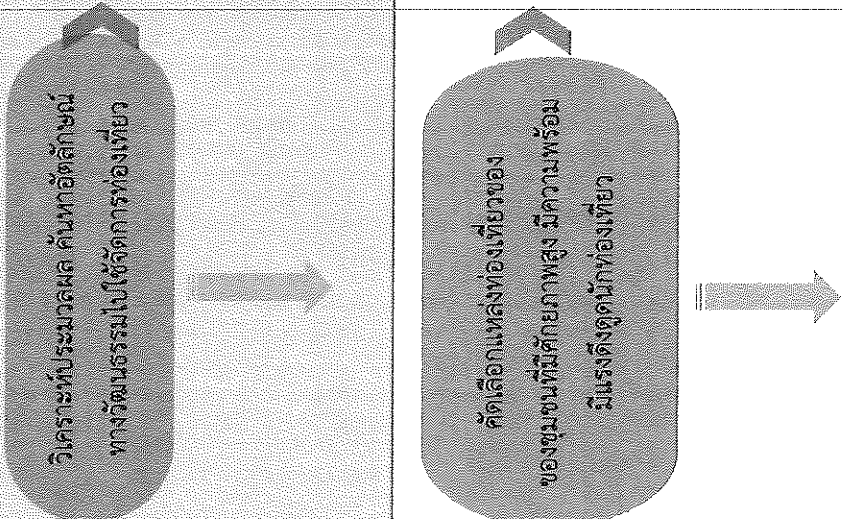
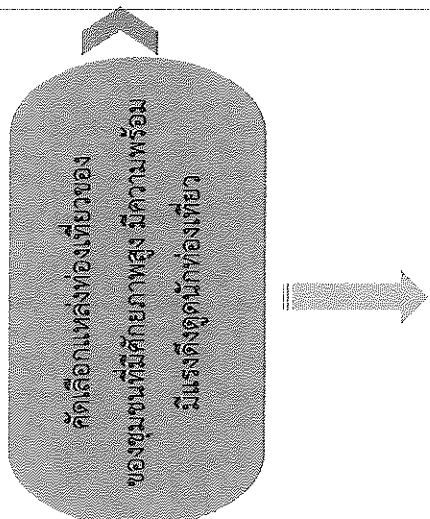
การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สู่การท่องเที่ยว และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นับเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญที่มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนานานวัตกรรมสังคมบนฐานศิลปะวัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบสานและ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน มีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่ 4.1 พัฒนานวัตกรรมสังคมบนฐานศิลปะ วัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบสานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 4.2 สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากศิลปะและวัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อยกระดับสุนทรียศาสตร์แก่สังคมและสร้างสังคมทางเศรษฐกิจและศิลปะ รวมถึงสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ของสถาบันทักษิณคดีศึกษา คือ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครอบคลุมมิติด้านพหุวัฒนธรรมของท้องถิ่นภาคใต้ และกลยุทธ์ 2.1 พัฒนางานด้านศิลปะ วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นครอบคลุมมิติด้านพหุวัฒนธรรมของท้องถิ่นภาคใต้ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สู่การท่องเที่ยว และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

4.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart)

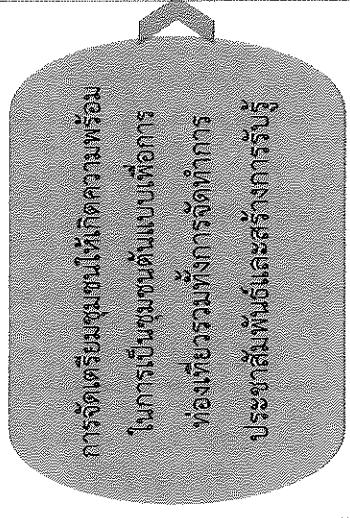
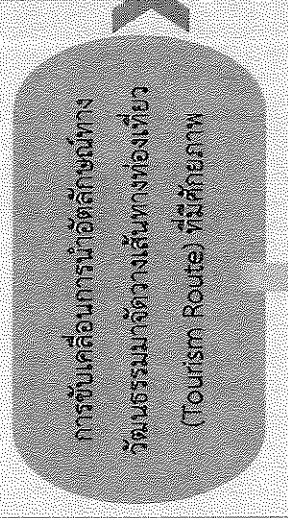
การจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่นำเอาทุนทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้สู่การท่องเที่ยว นับได้ว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว ด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวที่ต้องการนักท่องเที่ยวที่สนใจและสร้างคุณค่าทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น จากทรัพยากร การท่องเที่ยวที่เป็นทุนทางวัฒนธรรมที่ชุมชนมีอยู่ เพื่อเพิ่มคุณค่าแห่งการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้ เกิดจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว เปิดโอกาสให้ผู้มา

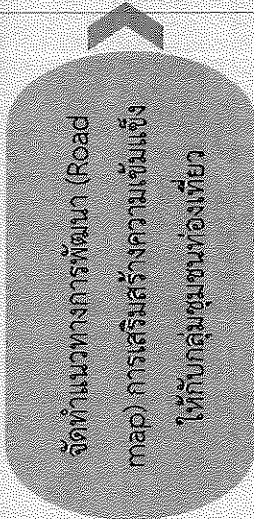
เยือน ได้แลกเปลี่ยนและเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านต่างๆ กับ ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึง สภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อ วิถีชีวิต และเข้าร่วมกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ชุมชนจัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ ก่อให้เกิดการสร้างงานและกระจาย รายได้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวของ ชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมีขั้นตอนการทำงาน ที่แบ่งได้เป็น 9 ระยะ คือ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
ระยะที่ 1		ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทความ งานวิจัย เว็บไซต์ นิตยสาร หนังสือและสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เป้าหมาย		นายเจตชัย อ่องสกุล	
ระยะที่ 2		ติดต่อและนัดหมายผู้นำชุมชน ศูนย์วิสาห์กิจกรรมชุมชน ศูนย์เรียนรู้ และนำคณะทำงานลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมกับเจ้าของวัฒนธรรม		นายเจตชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	
ระยะที่ 3		วิเคราะห์ประมวลผล อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมไปใช้จัดการการท่องเที่ยวและการนำอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมา จัดกิจกรรมการท่องเที่ยว		นายเจตชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
ระยะที่ 4	 วิเคราะห์ประมวลผล ค้นหาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมไปใช้จัดการท่องเที่ยว คัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนที่มีศักยภาพสูง มีความพร้อม มีแรงดึงดูดนักท่องเที่ยว	กำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพ มีความพร้อมสูง มีลักษณะเฉพาะหรือความเป็นเอกลักษณ์ ประวัติศาสตร์โบราณวัตถุ สถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ วัฒนธรรมภูมิปัญญาในท้องถิ่น		นายเชิดชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	
ระยะที่ 5	 คัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนที่มีศักยภาพสูง มีความพร้อม มีแรงดึงดูดนักท่องเที่ยว ประเมินผลแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีศักยภาพสูง สามารถเข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนหรือเจ้าของวัฒนธรรมที่แท้จริงในชุมชนที่สามารถตอบรับการจัดการกรรมการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ประเมินผลแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีศักยภาพสูง สามารถเข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนหรือเจ้าของวัฒนธรรมที่แท้จริงในชุมชนที่สามารถตอบรับการจัดการกรรมการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ		นายเชิดชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
6 ระยะเวลาที่ ร่วมกันกำหนดรูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนต้นแบบ โดยกรมมีส่วนร่วมระหว่างภาคีรัฐและชุมชน เครือข่ายท่องเที่ยว รวมถึงภาคธุรกิจ		รูปแบบเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนต้นแบบ สามารถเป็นตัวอย่างให้แก่ชุมชนอื่นที่สนใจในการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวบนความหลากหลายของทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าให้เกิดขึ้นภายในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีรัฐและชุมชน การสนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาผู้นำและคนในชุมชนอย่างต่อเนื่องรวมถึงเครือข่ายของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดและในจังหวัดใกล้เคียง ประการสำคัญคือ ชุมชนท่องเที่ยวจะสามารถนำรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนนี้ไปทดลองพัฒนาใช้เพื่อต่อยอด ให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของตนเองต่อไปได้		นายเทิดชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
ระยะที่ 7 		การจัดเตรียมชุมชนให้เกิดความพร้อมในการเป็นชุมชนต้นแบบเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องในการใช้ประโยชน์จากทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการจัดทำกรอบประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับมวลชนสำหรับสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนให้ยกระดับสู่มิติของการใช้ประโยชน์จากทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น		นายเจตชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	
ระยะที่ 8 		ขับเคลื่อนทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในชุมชน นำมาเชื่อมโยงร้อยจัดวางเส้นทางท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ให้เป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (tourism product) สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว		นายเจตชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
ระยะที่ 9	 จัดทำแนวทางการพัฒนา (Road map) การเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้กับกลุ่มชุมชนท้องถิ่น	จัดทำแนวทางการพัฒนา (Road map) การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการสร้าง การเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนสู่กลุ่มธุรกิจ (Cluster) การสร้างการรับรู้ให้ กลุ่มเป้าหมายใหม่ที่ขยายผลในวงกว้าง		นายเจตชัย อ่องสกุล และคณะทำงาน	

ภารกิจวิจัย

- ขั้นตอนงาน การเขียนบทความวิจัยเพื่อนำเสนอการประชุมวิชาการระดับชาติ
- ขั้นตอนงาน พัฒนาโจทย์วิจัยนวัตกรรมสังคม
- ขั้นตอนงาน การผลิตผลงานนวัตกรรมเพื่อชุมชน
- ขั้นตอนงาน การเขียนบทความวิชาการ

คู่มือปฏิบัติงาน การเขียนบทความวิจัยเพื่อนำเสนอการประชุมวิชาการระดับชาติ
กรณีบทความ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงพิธีกรรมและโรงโนราโรงครูที่มีผลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
กรณีศึกษา การเปลี่ยนแปลงพิธีกรรมและโรงโนราโรงครูในพื้นที่ทะเลสาบสงขลาตอนนอก
ในการนำเสนอการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ สำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ระหว่างวันที่ ๑-๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘
โดย นายบุญเลิศ จันทระ กลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย สถาบันทักษิณคดีศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ

๑. หลักการและเหตุผล

การจัดทำหรือเขียนบทความวิจัย เพื่อนำเสนอในการประชุมระดับชาติ เป็นภาระสำคัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายวิชาการและวิจัยของสถาบันทักษิณคดีศึกษา เพื่อให้บทบาทของหน่วยงานได้กระทำหน้าที่ด้วยกัน ๒ ด้านหลัก ได้แก่ การสร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาต่อยอดของหน่วยงานหรือชุมชนซึ่งเป็นเจ้าขององค์ความรู้นั้นๆ และการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงานและเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความรู้อันเป็นความก้าวหน้าทางวิชาการอันเป็นส่วนสำคัญในพันธกิจของหน่วยงานทางการศึกษา โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่เรียกว่า มหาวิทยาลัย ซึ่งมีพันธกิจหลักอันได้แก่ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันทักษิณคดีศึกษาเป็นหน่วยงานทางด้านวัฒนธรรม การผลิตองค์ความรู้เฉพาะด้านอันเกี่ยวเนื่องด้วยวัฒนธรรม โดยอาศัยต้นทุนของหน่วยงาน และทักษะเฉพาะด้านของบุคลากรในการผลิตองค์ความรู้สามารถสร้างประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลายประโยชน์ตามที่ภาคส่วนต่างๆ ต้องการใช้ ดังเช่น กรณีองค์ความรู้จากการผลิตบทความเรื่อง เรื่อง การเปลี่ยนแปลงพิธีกรรมและโรงโนราโรงครูที่มีผลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม กรณีศึกษา การเปลี่ยนแปลงพิธีกรรมและโรงโนราโรงครูในพื้นที่ทะเลสาบสงขลาตอนนอก ที่ผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายมิติ ดังตัวอย่าง การนำไปใช้เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชน การนำไปใช้เพื่อการประกอบอาชีพด้านบริการโรงโนรา การนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการแสดงพื้นบ้านประเภทโนราโรงครู เป็นต้น

กล่าวได้ว่า การผลิตองค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม จึงมีความจำเป็นต้องใช้ทักษะของหน่วยงาน ที่ตกผลึกอยู่ในบุคลากรที่ทำงานด้านวัฒนธรรมมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมอย่างกว้างขวางต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยมาจัดทำบทความทางวิชาการ
- ๒.๒ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยคืนสู่สังคม และเพื่อให้ชุมชนที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์
- ๒.๓ เพื่อนำเสนอแนวทางในการดำเนินการเรื่องในลักษณะดังกล่าวนี้มาเป็นแนวทางหรือแบบแผนการดำเนินการเกี่ยวกับบทความเรื่องอื่นๆ ต่อไป

๓. กรอบคิดหรือแนวคิดในการดำเนินการ

การจัดทำบทความวิจัย เป็นประสบการณ์สำคัญที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิจัย ซึ่งเป็นเรื่องของการนำความรู้สู่สังคมอย่างเป็นกระบวนการ เนื่องในกระบวนการดังกล่าว มีระบบ รูปแบบ และวิธีการในการนำเสนอ

ต่อสังคม อันได้แก่ ทักษะการเก็บข้อมูล การนำข้อมูลมาสังเคราะห์ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตีความ การนำข้อมูลมาเรียบเรียง และการนำเสนอข้อมูลต่อเวทีวิชาการ ซึ่งทุกขั้นตอนและกระบวนการมีระบบ กลไกในการตรวจสอบ เสนอแนะ ทบทวน แล้วกระทำซ้ำอย่างมีระบบขั้นตอน โดยขั้นตอนสุดท้ายจะต้องนำเสนอต่อสังคมโดยกว้าง ซึ่ง จะสร้างประโยชน์ในหลากหลายมิติ ในกระบวนการดังกล่าว เป็นเรื่องของความถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่ใช่เป็น เรื่องของนักวิจัย หรือผู้ใช้งานวิจัย แต่เป็นกระบวนการสร้างความถูกต้องที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ซึ่งในกระบวนการ ดังกล่าว จะก่อให้เกิดการพัฒนาคน พัฒนางาน และพัฒนาหน่วยงานอย่างเป็นระบบ จึงกล่าวได้ว่า การผลิต บทความจากงานวิจัยเป็นการย่อยองค์ความรู้ที่ได้สร้างประโยชน์ให้แก่สังคมโดยรวม และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับ ประโยชน์สูงสุดต่อไป

๔.วิธีการดำเนินการ

- ๔.๑ แสวงหาแหล่งที่จะเผยแพร่องค์ความรู้(เมื่อได้)(ช่วงเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)
- ๔.๒ จัปประเด็นหรือสาระสำคัญของงานวิจัยออกมาเพื่อสื่อสารต่อสังคม(เมื่อได้)(ช่วงเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)
- ๔.๓ เขียนบทความวิจัย(เมื่อแล้วเสร็จ)(ช่วงเดือน มีนาคม)
- ๔.๔ ส่งบทความวิจัยต่อหน่วยงานที่จะจัดประชุมวิชาการ(รอการตอบรับ)(ช่วงเดือนสิงหาคม๒๕๖๗)
- ๔.๕ หน่วยงานตอบรับบทความวิจัย(ส่งฉบับสมบูรณ์)(ช่วงเดือนสิงหาคม๒๕๖๗)
- ๔.๖ จัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอ(พาวเวอร์พอยท์)(เดือนสิงหาคม๒๕๖๗)
- ๔.๗ นำเสนอในที่ประชุม(กรกฎาคม๒๕๖๗)
- ๔.๘ นำบทความมาปรับแก้ตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ(กรกฎาคม๒๕๖๗)
- ๔.๙ ส่งบทความฉบับสมบูรณ์เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ต่อไป(กรกฎาคม๒๕๖๗)

๕.ผลที่จะได้รับ

- ๕.๑ สามารถดำเนินการเพื่อตอบยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน
- ๕.๒ พัฒนาหน่วยงาน
- ๕.๓ พัฒนาศักยภาพของนักวิจัย
- ๕.๔ เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับโนราโรงครูตามเป้าประสงค์ของบทความ

๑. วัตถุประสงค์ (Objective)

๑. เพื่อให้ให้นักวิจัย นักวิชาการผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านการวิจัยนวัตกรรมสังคมของกลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย และภารกิจอื่น ๆ ที่ดำเนินการงานวิจัยทางด้านนวัตกรรมสังคมสถาบันทักษิณคดีศึกษา สามารถปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันได้

๒. เพื่อให้ให้นักวิจัย นักวิชาการในกลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัยได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยด้านนวัตกรรมสังคม สถาบันทักษิณคดีศึกษา สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้

๒. ขอบเขต (Scope)

คำนิยาม (Definition)

นวัตกรรมสังคม หมายถึง สร้างสรรค์นวัตกรรมขึ้นจากทรัพยากรที่ตนมีอยู่เพื่อสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในบริบทนั้นๆ และมีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินการ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้วยตนเอง โดยมีลักษณะสำคัญของ กระบวนการในบริบทนั้นๆ ได้แก่ (1) มี การสร้างหรือรักษาไว้ซึ่งคุณค่าของสังคม (2) เล็งเห็น และผลักดันโอกาสใหม่ๆที่จะสามารถเข้าไปดำเนินการ ได้โดยไม่ล้มเลิกกลางคัน (3) เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างนวัตกรรมและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (4) ลงมือทำอย่างมุ่งมั่นจริงจังแม้ว่าจะมีข้อจำกัด ในเชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด (5) ต้องรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และชุมชนมีการใช้ประโยชน์ได้จริง และชุมชนมีการเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย หมายถึง การจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยขอแหล่งทุนต่าง ๆ โดยการลงพื้นที่ไปสำรวจความต้องการ สภาพปัญหา และบริบทพื้นที่ ของผู้ที่นำผลงานไปใช้ประโยชน์ เพื่อสรุปจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยต่อไป

๓. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

นักวิชาการ มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งหลักตาม ข้อกำหนด ได้แก่ ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน ทักษะ และประสบการณ์สูงในงานด้านวิชาการพัฒนานวัตกรรมสังคมบนฐานศิลปะ วัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบสานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน พัฒนางานวิจัย งานสร้างสรรค์สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ ด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าด้วยแนวคิด นวัตกรรมสังคม และ Soft Power พัฒนาองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมทางสังคมทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นประชาชน พัฒนางานวิจัยยกระดับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ประโยชน์ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อันส่งผลต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ประชาชนและปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนา ที่มีขอบเขตเนื้อหาของงาน ซึ่งสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ มีเป้าหมายการพัฒนาให้สถาบันทักษิณคดีศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของภาคใต้และของประเทศไทย ที่สมบูรณ์แบบในระดับชาติและระดับอาเซียน จึงจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยนวัตกรรมสังคมตามความต้องการของชุมชนและสังคมที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติในตำแหน่งนักวิชาการ ที่มีความจำเพาะด้านการวิจัยนวัตกรรมสังคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และประเทศชาติต่อไป ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานที่ย่างยากซับซ้อนมาก โดยต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญงานมากในงานด้านวิชาการด้านการวิจัยปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาในงานที่ย่างยากซับซ้อนมาก ตลอดจนกำกับตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย

ปฏิบัติงานภารกิจวิจัย กลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย สถาบันทักษิณคดีศึกษา และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามได้รับมอบหมายภายใต้แผนยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนงานที่สนับสนุนยุทธศาสตร์สถาบันทักษิณคดีศึกษา โดยงานภารกิจวิจัย กลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย สถาบันทักษิณคดีศึกษานั้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีความรู้ทักษะการใช้เครื่องมือการพัฒนาโจทย์วิจัย กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ทฤษฎีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมสังคม เป็นต้น ซึ่งมีภาระงานความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย 1) ภารกิจวิชาการ ได้แก่ ศึกษาวิเคราะห์และเขียนบทความทางวิชาการ การจัดทำเอกสารทางวิชาการเพื่อสนับสนุนงานพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา และการสร้างองค์ความรู้ศิลปวัตถุที่นำไปใช้ประโยชน์ 2) ภารกิจวิจัย ได้แก่ สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ ด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าด้วยแนวคิดนวัตกรรมสังคม และ Soft Power พัฒนาองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมทางสังคมทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่นประชาชน และพัฒนางานวิจัยยกระดับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) ภารกิจบริการวิชาการ ได้แก่ จัดทำข้อมูลยื่นข้อเสนออมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม จัดทำและพัฒนาหลักสูตรบ่มเพาะผู้ประกอบการทางวัฒนธรรมสร้างสรรค์ จัดทำนโยบายสาธารณะทางวัฒนธรรม สนับสนุนส่งเสริมการบริการวิชาการแก่สังคม และจัดทำโครงการบริการวิชาการที่ตอบสนองชุมชน 4) ภารกิจเอกสารท้องถิ่นและเอกสารทางวัฒนธรรม ได้แก่ เก็บรวบรวมและจัดระบบข้อมูล สร้างสรรค์และนำไปใช้ประโยชน์ (ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำเอกสารวิชาการ) อนุรักษ์ซ่อมเสริมเอกสาร -ให้บริการข้อมูล ร่วมพัฒนาระบบสืบค้นเอกสาร ให้บริการข้อมูล และงานมรดกความทรงจำ 4) งานรอง รับผิดชอบกำกับติดต่อยุทธศาสตร์ที่ 1 เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการประสานงานกับผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มภารกิจอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกส่วนงาน ตลอดจนเครือข่ายภายนอก เพื่อดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาบันทักษิณคดีศึกษา ที่สอดคล้อง

และสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

๓.๒ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีดังนี้

๓.๒.๑ งานหลัก เป็นงานบริการวิชาการและวิจัย สถาบันทักษิณคดีศึกษา โดยเน้นงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมมีกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างนวัตกรรมสังคม

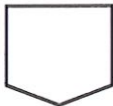
๓.๒.๒ งานรอง เป็นงานได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเพื่อตอบตัวชี้วัดของหน่วยงาน ตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ และสถาบันทักษิณคดีศึกษา

๓.๒.๓ งานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย เป็นงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยทักษิณ สถาบันทักษิณให้ดำเนินการ

4. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

การปฏิบัติงานในกระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยนวัตกรรมสังคม การกิจวิจัย กลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย เพื่อให้ นักวิชาการผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐาน และเพื่อให้ นักวิชาการท่านอื่นที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ อย่างมีมาตรฐานเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้นผลที่ได้จากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้ใช้ประโยชน์และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของผลลัพธ์และผลกระทบจากงานวิจัย เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคม ตามนโยบาย “มหาวิทยาลัยนวัตกรรมสังคม” และเป็นประโยชน์ต่อการขยายผลภารกิจวิชาการ การบริการวิชาการ และภารกิจ เอกสารท้องถิ่นและเอกสารทางวัฒนธรรมด้านศิลปวัฒนธรรมพัฒนานวัตกรรมสังคมบนฐานศิลปะ วัฒนธรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบสานและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน พัฒนางานวิจัย งานสร้างสรรค์สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ ด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่า และมูลค่าด้วยแนวคิดนวัตกรรมสังคม และ Soft Power พัฒนาองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมทาง สังคมทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ประชาชนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน รวมถึง วางแผนการใช้งบประมาณของสถาบันทักษิณคดีศึกษาให้ เป็นไปได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์มากที่สุด โดยกระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย นวัตกรรมสังคมมีการกำหนด สัญลักษณ์ ชื่อเรียก และความหมายของ Flow Chart ดังแสดงในตารางที่ 1 และมีขั้นตอนการปฏิบัติงานดัง แผนผังที่ 1 ดังนี้

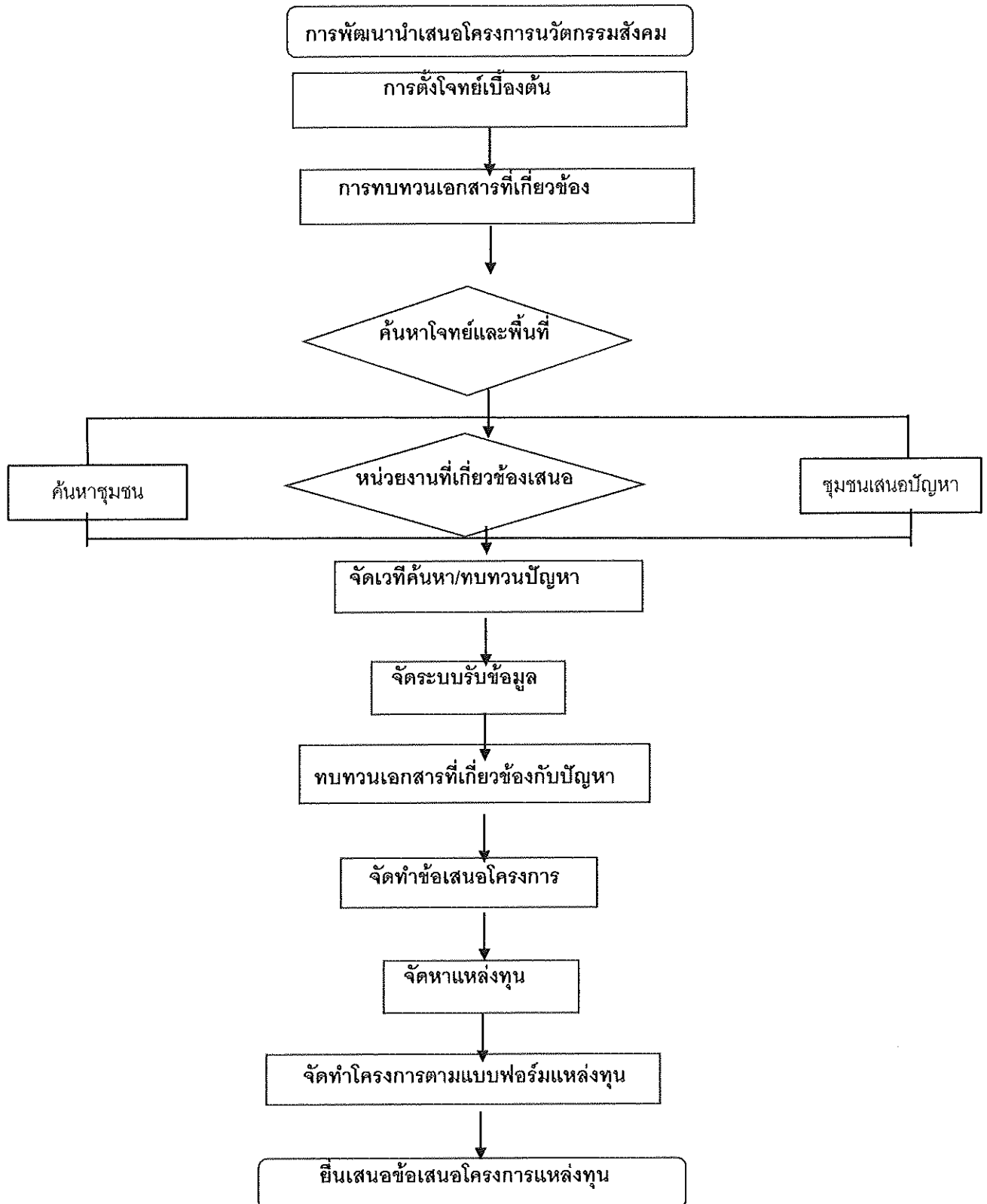
ตารางที่ ๑ สัญลักษณ์ ชื่อเรียก และความหมายของ Flow Chart

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมายของ Flow chart
	เริ่มต้น / สิ้นสุด	จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของผังงาน
	การปฏิบัติงาน	จุดที่มีการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง
	การตัดสินใจ	จุดที่ต้องเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง
	ทิศทาง	ทิศทางของขั้นตอนการดำเนินงาน
	จุดเชื่อมต่อหน้ากระดาษ	จุดเชื่อมต่อของผังงานที่อยู่คนละหน้ากระดาษ

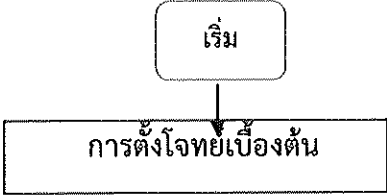
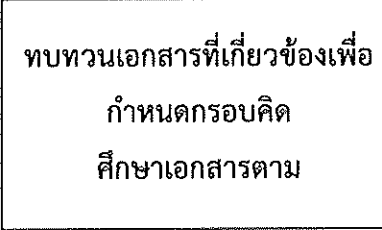
แผนภูมิขั้นตอนการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยนวัตกรรมสังคม

(Flowchart)

ขั้นตอนปฏิบัติงานพัฒนาโจทย์วิจัยนวัตกรรมสังคม



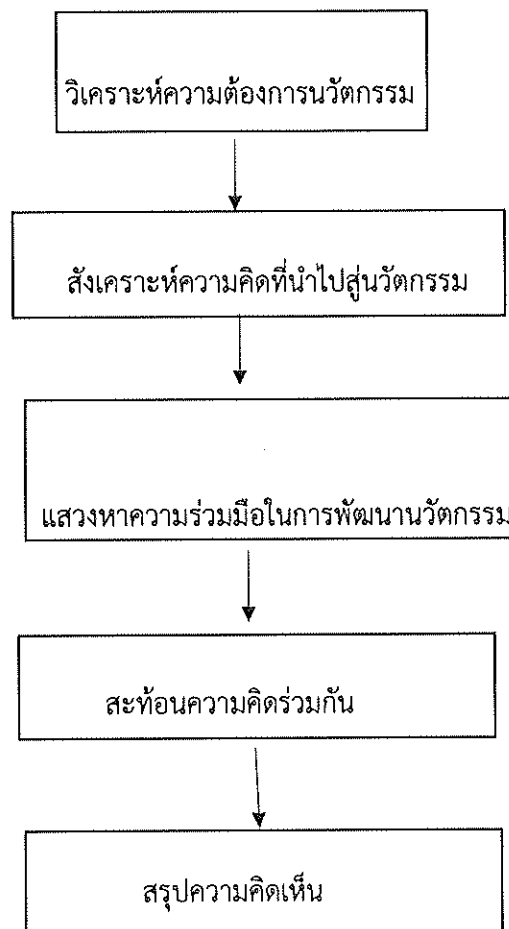
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ลำดับ	แผนภูมิสายงาน (Flowchart)	ขั้นตอน/วิธีการ ดำเนินงาน	ระยะเวลา การ ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่ เกี่ยวข้อง
1	 <pre> graph TD A[เริ่ม] --> B[การตั้งโจทย์เบื้องต้น] </pre>	ขั้นตอนที่ 1 การตั้ง โจทย์ (เบื้องต้น) การตั้งโจทย์ปัญหา มาจากรอบแนวคิดงานที่ ได้รับมอบหมายตาม ยุทธศาสตร์ตัวชี้วัดของ มหาวิทยาลัยทักษิณ และสถาบันทักษิณคดี ศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด	ตามช่วงเวลา การ ปฏิบัติงาน 1 วัน	นักวิชาการ (วิจัย)	ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดของ มหาวิทยาลัย ทักษิณ และ สถาบัน ทักษิณคดี ศึกษา ยุทธศาสตร์ ชาติ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด
2		ขั้นตอนที่ 2 ทบทวน เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบคิด ศึกษาเอกสารตาม กรอบแนวคิดงานที่ได้รับ มอบหมายตาม ยุทธศาสตร์ตัวชี้วัดของ มหาวิทยาลัยทักษิณ และสถาบันทักษิณคดี ศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และเครื่องมือ การศึกษาชุมชน การมี ส่วนร่วม และอื่น ๆ	ตามช่วงเวลา การ ปฏิบัติงาน 2 วัน	นักวิชาการ (วิจัย)	เอกสาร งานวิจัยที่ เกี่ยวกับ เครื่องมือ การศึกษา ชุมชน กระบวนการมี ส่วนร่วม และอื่น
			ตามช่วงเวลา ก าร ปฏิบัติงาน 1 วัน	นักวิชาการ (วิจัย)/ ผู้ให้บริการ	แบบฟอร์ม การเสนอรับ บริการ วิชาการและ

3	ค้นหาโจทย์ และ พื้นที่ดำเนินการวิจัย	ขั้นตอนที่ 3 ค้นหา โจทย์ และพื้นที่ ดำเนินการวิจัย การค้นหาโจทย์มี 3 ทางเลือกคือ 1) การ เลือกชุมชน 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอประเด็น 3)ชุมชน/ พื้นที่เสนอปัญหา มีการ แลกเปลี่ยนเบื้องต้นกับผู้ ที่เกี่ยวข้อง วางแผน และประสานงาน เพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ		(ชุมชน/ หน่วยงาน)	หนังสือขอ ความร่วมมือ ประสานงาน
4	จัดเวทีค้นหาโจทย์และทบทวน ปัญหา วิเคราะห์ชุมชน	ขั้นตอนที่ 4 จัดเวที ค้นหาโจทย์และ ทบทวนปัญหา วิเคราะห์ชุมชน เครื่องมือศึกษาชุมชน กระบวนการมีส่วนร่วม และการถอดบทเรียน กิจกรรม	มีการ แลกเปลี่ยน เบื้องต้นกับผู้ ที่เกี่ยวข้อง วางแผน และ ประสานงาน 1 วันเพื่อให้ สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ ต่าง ๆ	นักวิชาการ (วิจัย)/ ผู้รับบริการ (ชุมชน/ หน่วยงาน) และผู้ที่มี ส่วนได้ส่วน เสีย /องค์กร ภาคประชา สังคมและ เอกชน	แบบกรอบ แนวคิด นวัตกรรม สังคม/ กระดาศปฐพี/ ปากกา/แผน ที่ชุมชนแบบ ประเมินความ พึงพอใจการ ให้บริการ วิชาการ (พัฒนาโจทย์ วิจัยนวัตกรรม สังคม
5	จัดระบบข้อมูล สรุปประเด็นและ ประเมินผลการจัดกิจกรรมบริการ วิชาการพัฒนาโจทย์วิจัย	ขั้นตอนที่ 5 จัดระบบ ข้อมูล สรุปประเด็น และประเมินผลการจัด กิจกรรมบริการวิชาการ พัฒนาโจทย์วิจัย	ภายในเวลา 2 วัน	นักวิจัย ร่วมกับ คณะวิจัย	แบบแยก ประเภท ข้อมูลเช่น สภาพปัญหา ความต้องการ บริบทชุมชน และเอกสาร การวิเคราะห์ ชุมชน

6	ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหา	ขั้นตอนที่ 6 ทบทวน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหา	ภายในเวลา 2 วัน	นักวิจัย ร่วมกับ คณะวิจัย	เอกสาร งานวิจัยที่ เกี่ยวกับ ประเด็น ปัญหาความ ต้องการของ ชุมชน
7	จัดทำข้อเสนอโครงการ	ขั้นตอนที่ 7 จัดทำ ข้อเสนอโครงการ	ภายในเวลา 2 วัน	นักวิจัย ร่วมกับ คณะวิจัย	แบบข้อเสนอ โครงการแต่ ละแหล่งทุน
8	จัดหาแหล่งทุน	ขั้นตอนที่ 8 จัดหา แหล่งทุน	ภายในเวลา 2 วัน	นักวิจัย	ค้นหาแหล่ง ทุนจาก ออนไลน์และ มีฐานข้อมูล แหล่งทุน
9	ยื่นเสนอข้อเสนอโครงการ แหล่งทุน	ขั้นตอนที่ 9 ยื่นเสนอ ข้อเสนอโครงการแหล่ง ทุน	ภายในเวลา 3 วัน	นักวิจัย/ นักวิชาการ	แบบบันทึก/ หนังสือ ภายนอก/ ข้อเสนอ โครงการ/จัด ส่งผ่านระบบ ออนไลน์

กระบวนการ การผลิตผลงานนวัตกรรมเพื่อชุมชน



ขั้นตอนการผลิตผลงานนวัตกรรมเพื่อชุมชน

1) สำรวจความต้องการของชุมชน ในขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนแรกของการผลิตผลงานนวัตกรรมเพื่อชุมชน และเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญที่จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะผลิตผลงานนวัตกรรมเพื่อชุมชน โดยเริ่มจากการลงพื้นที่เพื่อไปพบปะพูดคุยกับคนในชุมชน รวมถึงสำรวจสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการของชุมชน โดยอาจจะเริ่มจากชุมชนที่อยู่รอบมหาวิทยาลัยหรือชุมชนที่มหาวิทยาลัยทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ด้วย สำหรับการลงพื้นที่เริ่มแรกอาจจะประสานงานหรือขอความช่วยเหลือจากคณาจารย์ต่างคณะวิชา ที่มีประสบการณ์ในการลงพื้นที่เพื่อให้บริการวิชาการ หรือคุ้นเคยกับคนในชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถเข้าถึงชุมชนได้ง่ายขึ้น รวมถึงคนในชุมชนก็จะเกิดความไว้วางใจเพื่อให้เข้าไปช่วยแก้ปัญหาหรือให้แนวคิดหรือช่วยผลิตนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนต่อไป

2) สำรวจผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมที่มีอยู่ ว่ามีผลงานไหนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือสามารถพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือไม่ ถ้าไม่มีก็จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ รวมถึงสำรวจผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมของหน่วยงานอื่น เพื่อนำมาปรับใช้ในการออกแบบนวัตกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของชุมชนต่อไป

3) พัฒนาผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมที่มีอยู่หรือออกแบบนวัตกรรมใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของชุมชน

4) ทดลองใช้นวัตกรรมกับชุมชน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข จนได้นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับชุมชน

5) ส่งมอบผลงานนวัตกรรมให้ชุมชน

6) ติดตามผลการใช้งานนวัตกรรม รวมถึงวิเคราะห์ผลลัพธ์และผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา วงษ์ขันธ. (2561). รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) และรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR). (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2567. https://www.ubu.ac.th/web/files_up/08f2018072012262188.pdf.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2564). รู้จัก “นวัตกรรม” คืออะไร มีกี่ประเภท ประยุกต์ใช้กับอะไรได้บ้าง?. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2567. จาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/2225171>
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, พัทธรัณจ วัฒนสินธุ์, อัจฉรา จันทร์ฉาย และประกอบ คุปรัตน์. (2553). “นวัตกรรม: ความหมาย ประเภท และความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ”. วารสารบริหารธุรกิจ. 33(128): 49-65.

๑. วัตถุประสงค์ (Objective)

๑. เพื่อให้ นักวิชาการ ผู้ได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบ ในการเขียนบทความวิชาการ กลุ่มภารกิจวิจัย และวิชาการ สถาบันทักษิณคดีศึกษา สามารถเขียนบทความวิชาการได้อย่างถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ

๒. เพื่อให้ นักวิชาการ ผู้ได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบ ในการเขียนบทความวิชาการ กลุ่มภารกิจวิจัย และวิชาการ สถาบันทักษิณคดีศึกษา สามารถเขียนบทความวิชาการและได้รับการยอมรับเผยแพร่ นำเสนอ หรือ ตีพิมพ์

๓. เพื่อให้ นักวิชาการ ผู้ได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบ ในการเขียนบทความวิชาการ กลุ่มภารกิจวิจัย และวิชาการ สถาบันทักษิณคดีศึกษา มีนักวิจัยนำบทความวิชาการไปใช้อ้างอิงและใช้ประโยชน์ได้

๒. ขอบเขต (Scope)

สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้เก็บรวบรวมองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมในภาคใต้ และพื้นที่ในกลุ่มประเทศอาเซียนในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีเป้าหมาย อาทิ ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์โบราณคดี ศิลปะและวัฒนธรรม โดยนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการถาวรและนิทรรศการสัญจร ใช้สื่อหลายรูปแบบในการนำเสนอข้อมูล ทั้งวัตถุของจริง ภาพ เสียง หุ่นจำลองและเทคโนโลยี ฯลฯ ผ่านทางพิพิธภัณฑ์ภาพ พิพิธภัณฑ์เสียง หอวรรณกรรมท้องถิ่น และพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา

สถาบันทักษิณคดีศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลง ในกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านสังคม การปลูกฝัง การอนุรักษ์ ส่งเสริม เอกลักษณ์ของชาติ มีการศึกษาวิจัย ประยุกต์ใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้คนและสังคมในระดับภูมิภาคและระดับประเทศได้อย่างเหมาะสม

สถาบันทักษิณคดีศึกษาจึงได้พัฒนาองค์ความรู้และมีการจัดทำองค์ความรู้ที่จะสนับสนุนศิลปวัตถุที่อยู่ภายในพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา จัดขึ้นกลายเป็นบทความวิชาการ ที่จะมีการเผยแพร่องค์ความรู้เหล่านี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คำนิยาม (Definition)

บทความประเภทวิชาการเป็นบทความที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายจะถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยตรง มักเป็นความรู้ทางวิชาการที่จำเป็นอย่างยิ่ง เช่น จิตวิทยา ปรัชญา นิติศาสตร์ แพทยศาสตร์ เป็นต้น เรื่องราวเหล่านี้ผู้เขียนอาจเขียนโดยเรียบเรียงเนื้อหาด้วยตนเอง หรืออาจเขียนในเชิงรวบรวมผลจากการค้นคว้าวิจัยของนักค้นคว้า แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงต่อเนื่องกันก็ได้ โดยนำเสนอออกมาในรูปของการเก็บข้อมูลสั้น ๆ มีตัวเลขสถิติประกอบเนื้อหาสาระบทความนั้น

(ฉัตร บุนนาค สุวรรณิ อุดมผล และวรรณิ พุทธเจริญทอง , ๒๕๒๒ : ๑๒๑)

บทความเชิงวิชาการ มีเนื้อหาเน้นหนักไปในด้านวิชาการ เสนอความคิดวิทยาการแนวใหม่ หรือเป็นการตีความ ค้นคว้าหาข้อเท็จจริงที่แปลกใหม่มาเสนอต่อผู้อ่าน ลักษณะเฉพาะของบทความประเภทนี้คือ สลีลาการเขียน ภาษา ศัพท์ จะเหมาะสมสำหรับผู้สนใจสาขาวิชานั้น ๆ เพราะมักมีศัพท์เฉพาะ และความคิดก็เป็นไปตามหลักวิชาการ

(เอมอร ชิตตะโสภณ และกรรณิการ์ ดิตายน , ๒๕๒๙ : ๕๔)

๓. ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

นักวิชาการ มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งหลักตามข้อกำหนด ได้แก่ ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสพการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ซึ่งสถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ มีเป้าหมายการพัฒนาให้สถาบันทักษิณคดีศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของภาคใต้และของประเทศไทยที่สมบูรณ์แบบในระดับชาติและระดับอาเซียน จึงจำเป็นต้องดำเนินการเก็บรวบรวมและจัดระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติในตำแหน่งนักวิชาการ (ด้านภารกิจวิชาการและวิจัย) จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาในงานที่ยุ่งยาก ซับซ้อนมาก และจะต้องปฏิบัติงานที่รับผิดชอบสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๑ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย

การเขียนบทความวิชาการ ของกลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย สถาบันทักษิณคดีศึกษา และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามได้รับมอบหมายภายใต้แผนยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนงาน ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์สถาบันทักษิณคดีศึกษา

การเขียนบทความวิชาการ ของกลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย สถาบันทักษิณคดีศึกษานั้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีความรู้ทักษะและเข้าใจถึงหลักการเขียนบทความวิชาการที่ถูกต้องตามเกณฑ์ และจะต้องสนับสนุนองค์ความรู้ศิลปะวัตถุจากพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา ของสถาบันทักษิณคดีศึกษา เพื่อเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่สาธารณะ สามารถนำไปต่อยอดหรือสร้างประโยชน์สืบต่อไปได้ โดยนักวิชาการของกลุ่มภารกิจวิชาการและวิจัย นอกจากการเขียนบทความวิชาการแล้ว ยังมีงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ การทำวิจัยเพื่อช่วยเหลือชุมชนและเป็นการพัฒนาให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะได้ งานบริการวิชาการ เป็นการให้ความรู้ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา หอเอกสาร เอกสารโบราณ พิพิธภัณฑ์ภาพและเสียง เป็นต้น งานที่สนับสนุนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยและงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีดังนี้

● งานหลัก

๑.งานวิจัย พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมสังคม โดยจะมีกระบวนการปฏิบัติงานดังนี้

๑.๑ ประสานงานชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการ

๑.๒ ดำเนินการจัดประชุมศึกษาความต้องการของชุมชนพื้นที่

๑.๓.เขียนข้อเสนอโครงการ

๒.บทความวิชาการ เพื่อสนับสนุนงานพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา โดยจะมีกระบวนการปฏิบัติงานดังนี้

๑.๑ สืบค้นศิลปวัตถุที่ยังขาดองค์ความรู้

๑.๒ ศึกษาองค์ความรู้ศิลปวัตถุ

๑.๓ จัดทำข้อมูลเขียนบทความองค์ความรู้ศิลปวัตถุ

๑.๔ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาองค์ความรู้และให้ข้อเสนอแนะ

๑.๕ นำองค์ความรู้ไปเผยแพร่และการใช้ประโยชน์

๓.งานบริการวิชาการ พัฒนาองค์ความรู้นวัตกรรมสังคมทางวัฒนธรรมงานบริการวิชาการ ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนท้องถิ่นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ จัดทำโครงการบริการวิชาการหรือการทำศิลปวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมสังคม หรือการเป็นผู้ประกอบการ

● งานรอง

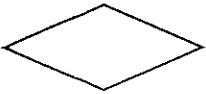
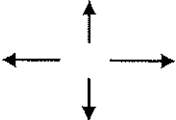
๑.เก็บภาพกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสถาบันทักษิณคดีศึกษา

๒.งานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

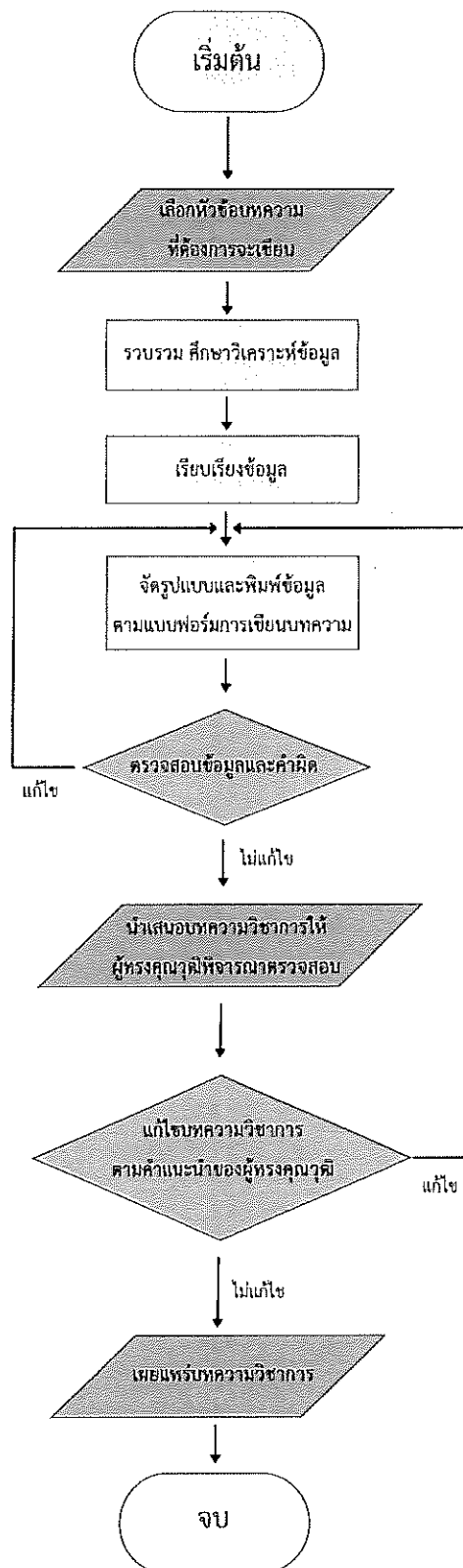
๔. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

การปฏิบัติงานในกระบวนการบริการข้อมูลทางวิชาการ เพื่อให้ นักวิชาการผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐาน และเพื่อให้ นักวิชาการท่านอื่นที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้อย่างมีมาตรฐานเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้นผลที่ได้จากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ และเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการในการจัดเตรียมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อการบริการทางวิชาการอย่างเหมาะสม รวมถึง วางแผนการใช้งบประมาณของสถาบันทักษิณคดีศึกษาให้เป็นไปได้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์มากที่สุด โดยกระบวนการบริการสำเนาข้อมูลมีการกำหนดสัญลักษณ์ ชื่อเรียก และความหมายของ Flow Chart ดังแสดงในตารางที่ ๑ และมีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังแผนผังที่ ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑ สัญลักษณ์ ชื่อเรียก และความหมายของ Flow Chart

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมายของ Flow chart
	เริ่มต้น / สิ้นสุด	จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของผังงาน
	การปฏิบัติงาน	จุดที่มีการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง
	การตัดสินใจ	จุดที่ต้องเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง
	ทิศทาง	ทิศทางของขั้นตอนการดำเนินงาน
	จุดเชื่อมต่อหน้ากระดาษ	จุดเชื่อมต่อของผังงานที่อยู่คนละหน้ากระดาษ

แผนผังที่ ๑ แผนภูมิสายงานการเขียนบทความวิชาการ



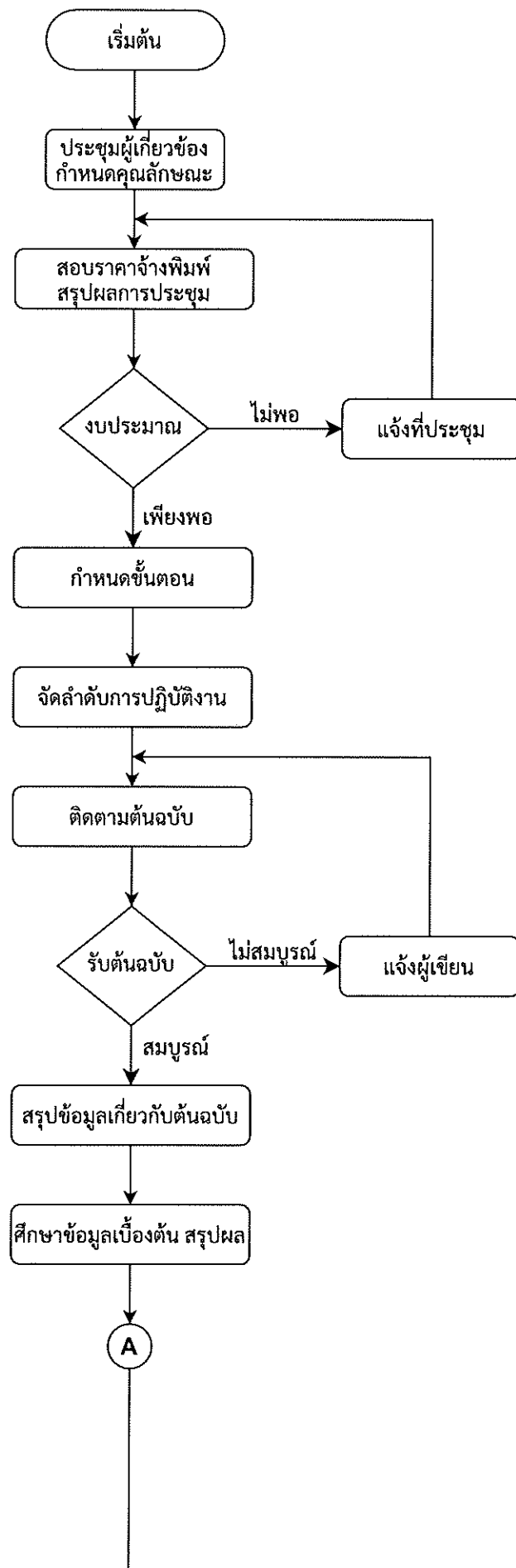
ตารางที่ ๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

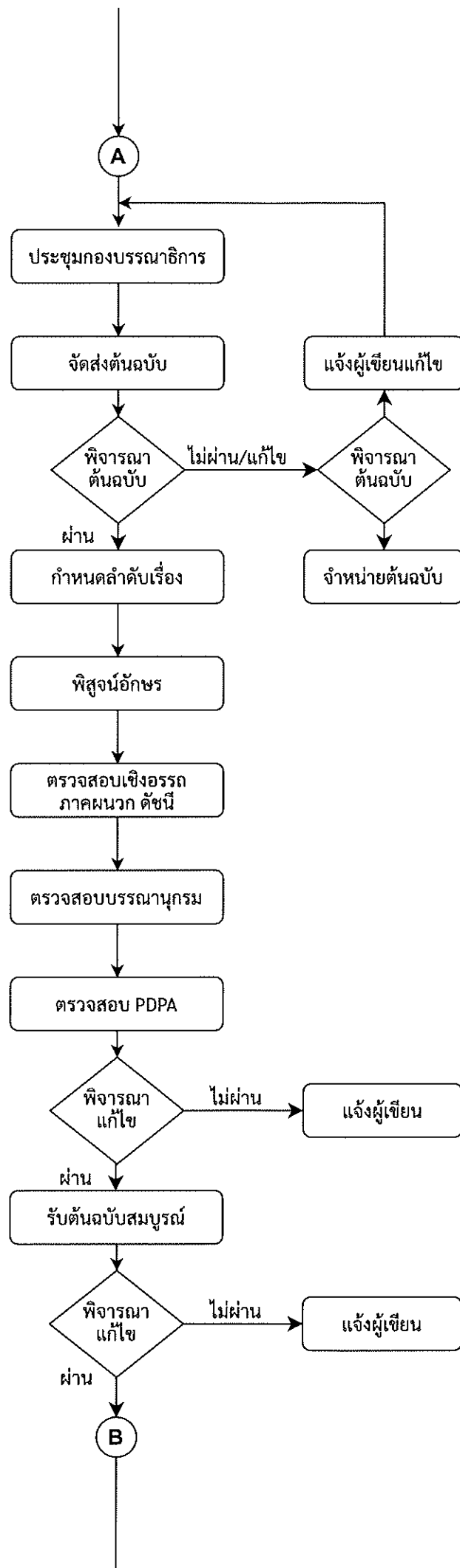
ขั้นตอน	แผนภูมิสายงาน (Flowchart)	ขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลาการ ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	<pre> graph TD A([เริ่มต้น]) --> B[/เลือกหัวข้อบทความ ที่ต้องการจะเขียน/] </pre>	ขั้นตอนที่ ๑ เลือกหัวข้อบทความที่ต้องการจะเขียน เลือกหัวข้อที่มีความเหมาะสม เป็นเรื่องที่มีความน่าสนใจ และสามารถนำไปต่อยอดเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้	ตามช่วงเวลา การปฏิบัติงาน	นักวิชาการ
๒	<pre> graph TD B --> C[รวบรวม ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล] </pre>	ขั้นตอนที่ ๒ รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาข้อมูล ทบทวนวรรณกรรมจากหอเอกสาร หรือการศึกษาจากศิลปะวัตถุของจริง การลงพื้นที่สัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพิ่มเติม	ภายใน 1 เดือน	นักวิชาการ
๓	<pre> graph TD C --> D[เรียบเรียงข้อมูล] </pre>	ขั้นตอนที่ ๓ เรียบเรียงข้อมูล นำข้อมูลการทบทวนวรรณกรรมที่ได้จากการศึกษารวบรวมเอกสาร การสัมภาษณ์นำมาเรียบเรียงข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการจัดทำเป็นบทความวิชาการ	ภายใน 1 เดือน	นักวิชาการ
๔	<pre> graph TD D --> E[จัดรูปแบบและพิมพ์ข้อมูล ตามแบบฟอร์มการเขียนบทความ] E --> F(()) F --> D </pre>	ขั้นตอนที่ ๔ จัดรูปแบบและพิมพ์ข้อมูล ตามแบบฟอร์มการเขียนบทความ นำข้อมูลที่เรียบเรียงแล้วมาจัดพิมพ์ตามรูปแบบการเขียนบทความวิชาการที่ถูกต้องตามเกณฑ์	ภายใน 1 เดือน หลังจากการเรียบเรียงข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว	นักวิชาการ

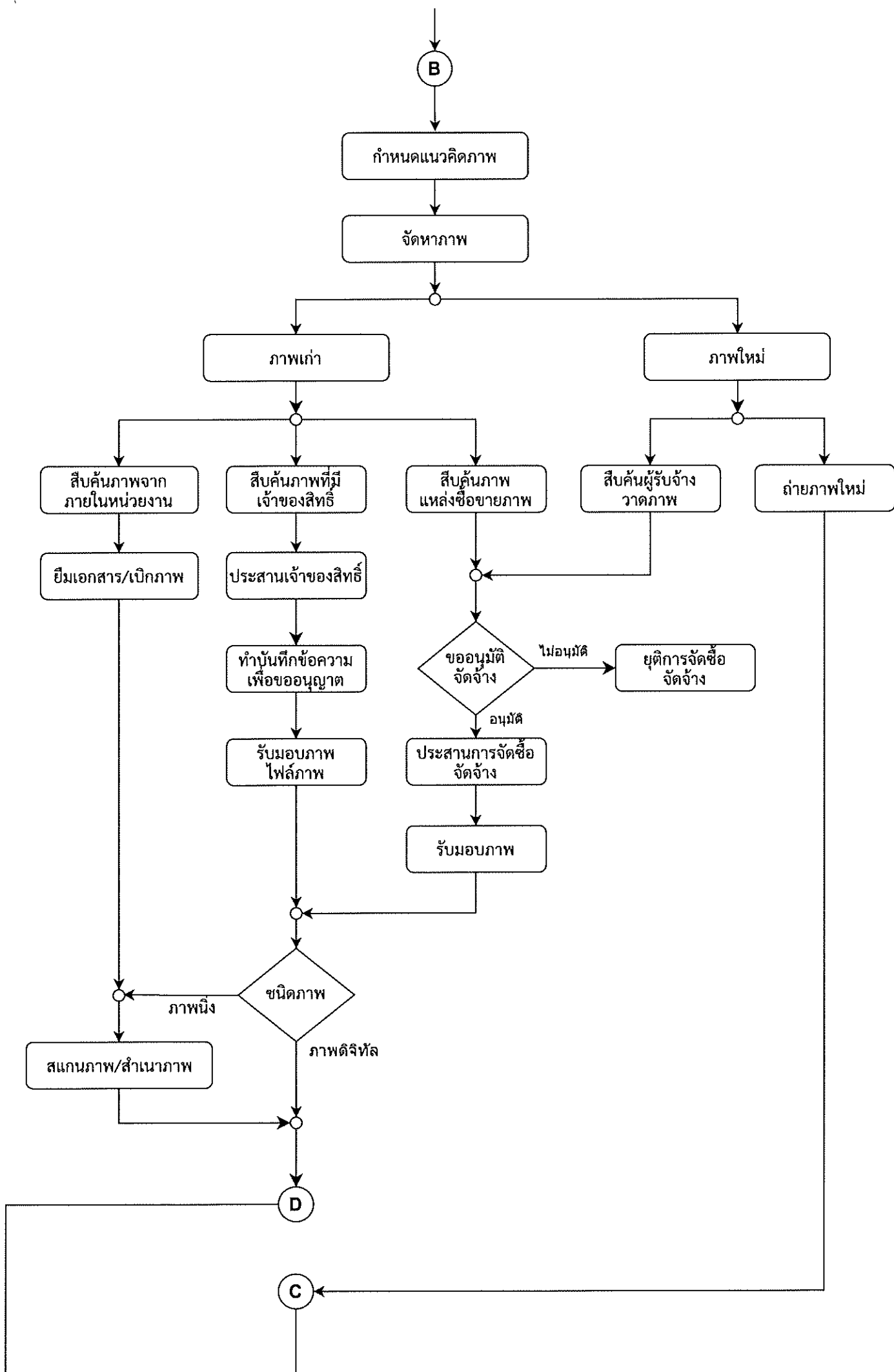
๕		ขั้นตอนที่ ๕ ตรวจสอบข้อมูลและคำผิด เมื่อพิมพ์ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยของบทความ เช่น คำผิด การวรรค จัดรูปแบบหน้าให้เรียบร้อยตามความเหมาะสม	30 นาที	นักวิชาการ
๖		ขั้นตอนที่ ๖ นำเสนอบทความวิชาการให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบ เมื่อตรวจสอบบทความวิชาการว่ามีความเรียบร้อยและสมบูรณ์แล้ว จึงนำเสนอบทความวิชาการให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง	1 เดือน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗		ขั้นตอนที่ ๗ แก้ไขบทความวิชาการตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับแก้บทความวิชาการอีกครั้ง ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้บทความวิชาการมีความสมบูรณ์แบบที่สุด	ภายใน 7 วันหลังได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ	นักวิชาการ
๘		ขั้นตอนที่ ๘ เผยแพร่บทความวิชาการ เมื่อบทความวิชาการผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความสมบูรณ์แบบที่สุดแล้ว จึงจะนำบทความนั้นเผยแพร่สู่สาธารณะ	10 นาที	นักวิชาการ
		สิ้นสุดการเขียนบทความวิชาการ		

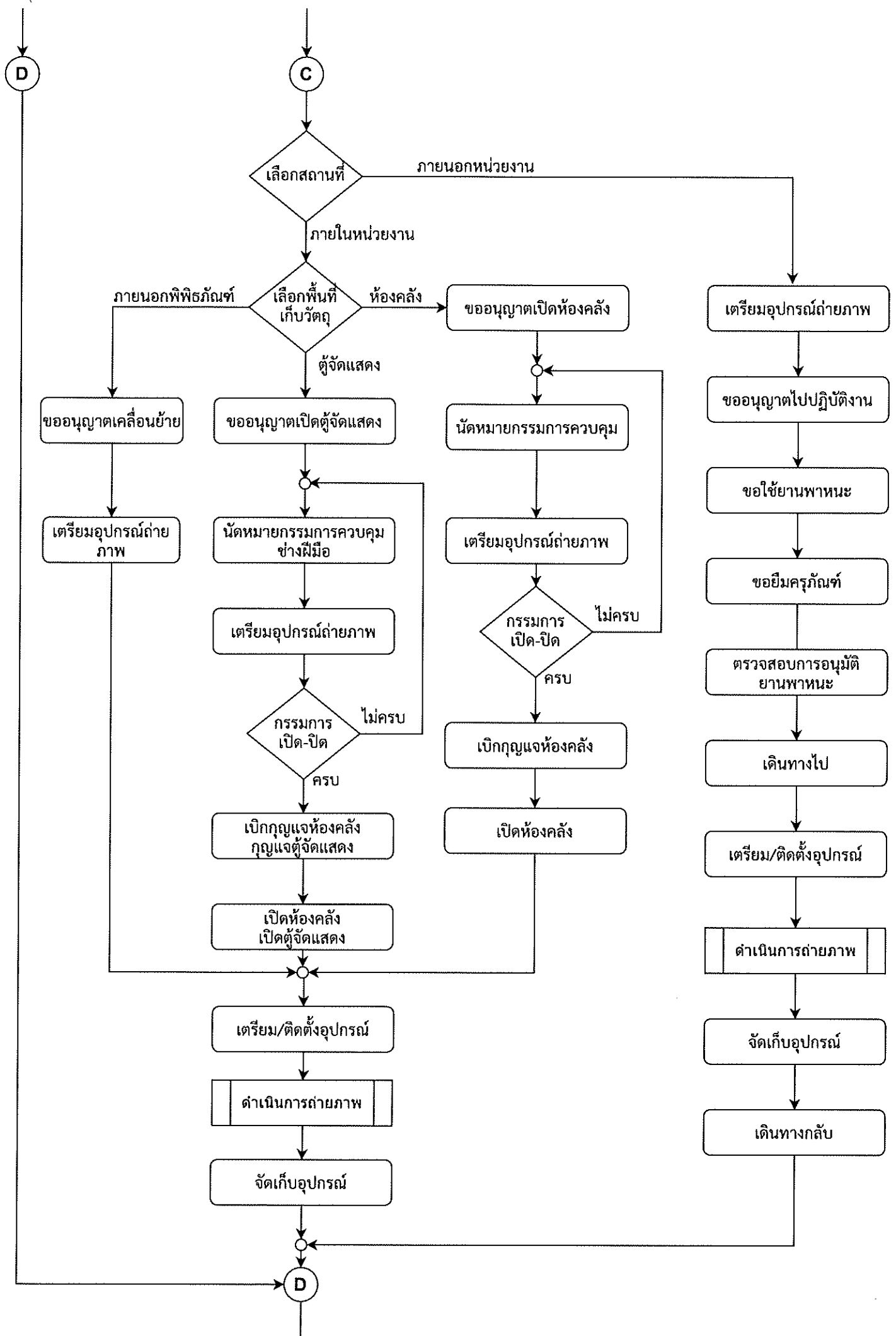
ภารกิจบริการวิชาการ

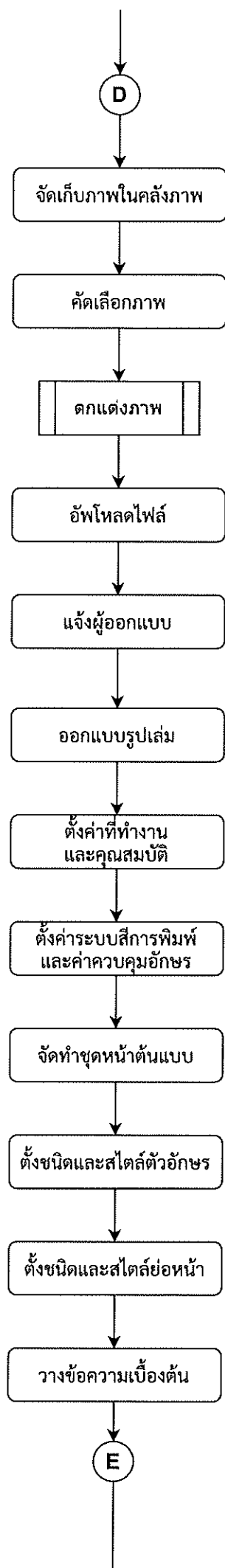
- ขั้นตอนงาน การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์/ หนังสือวิชาการ

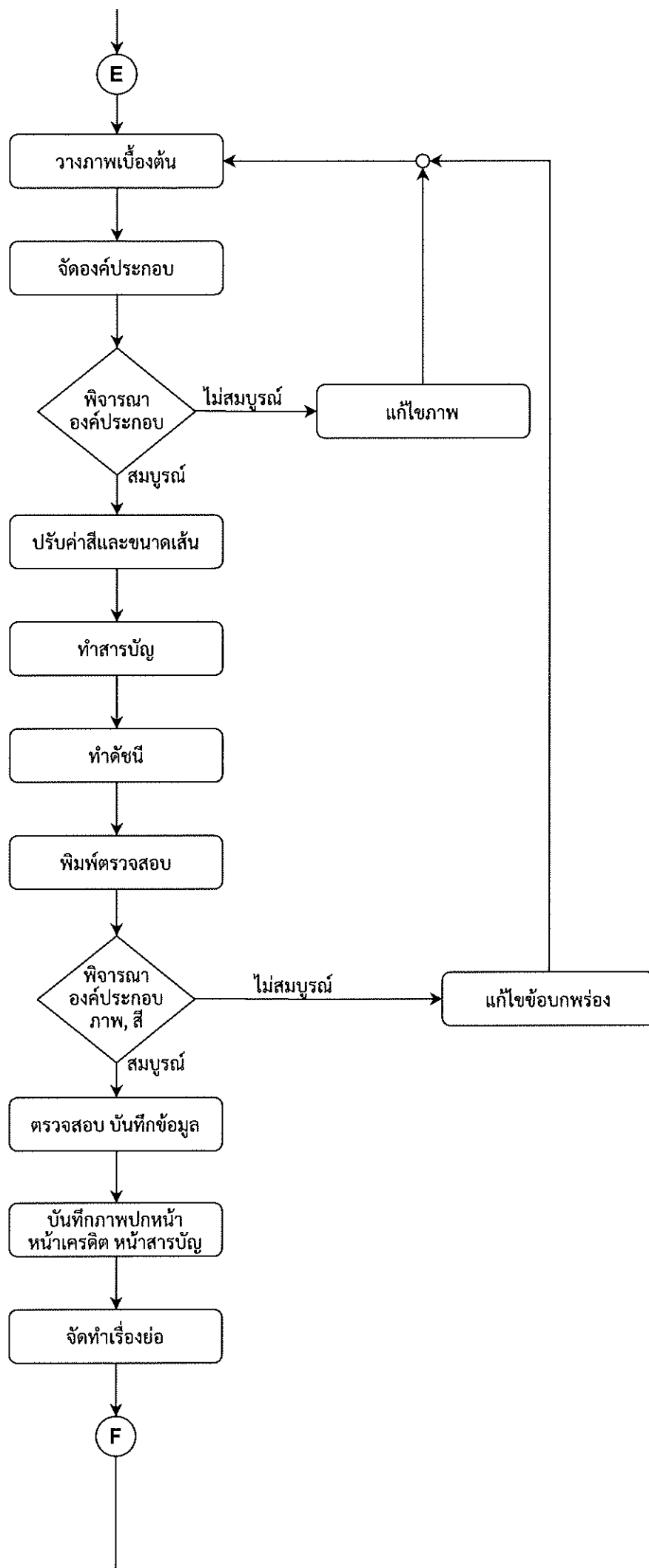


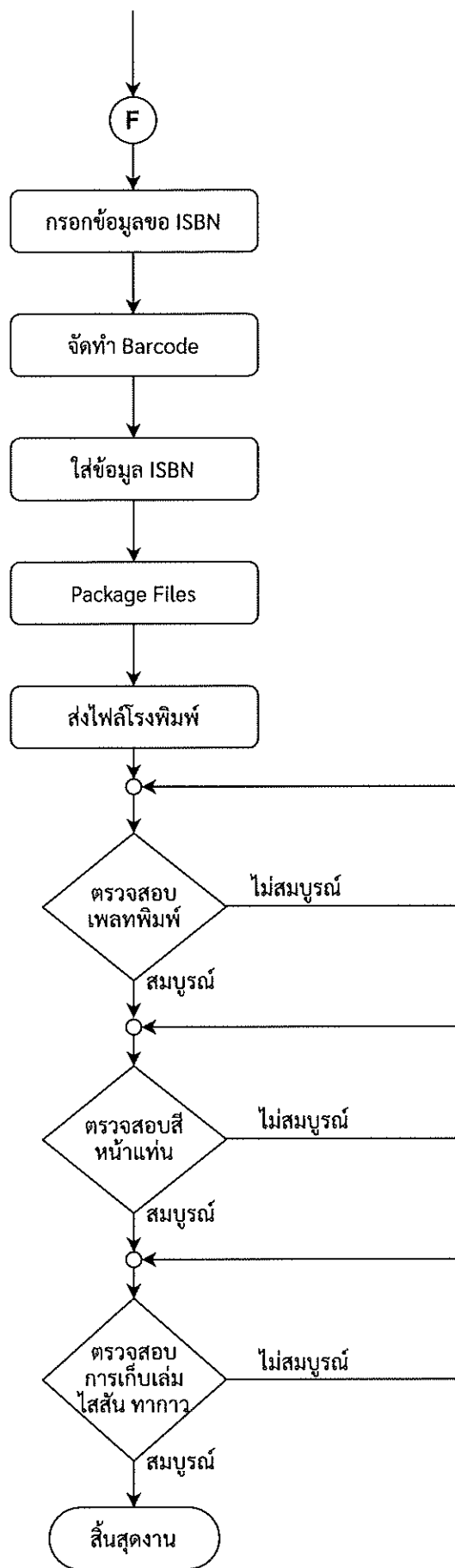


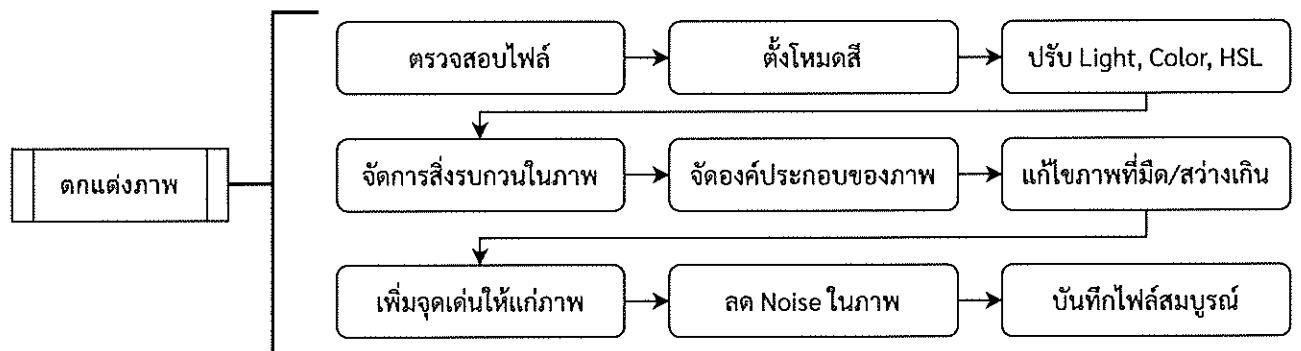
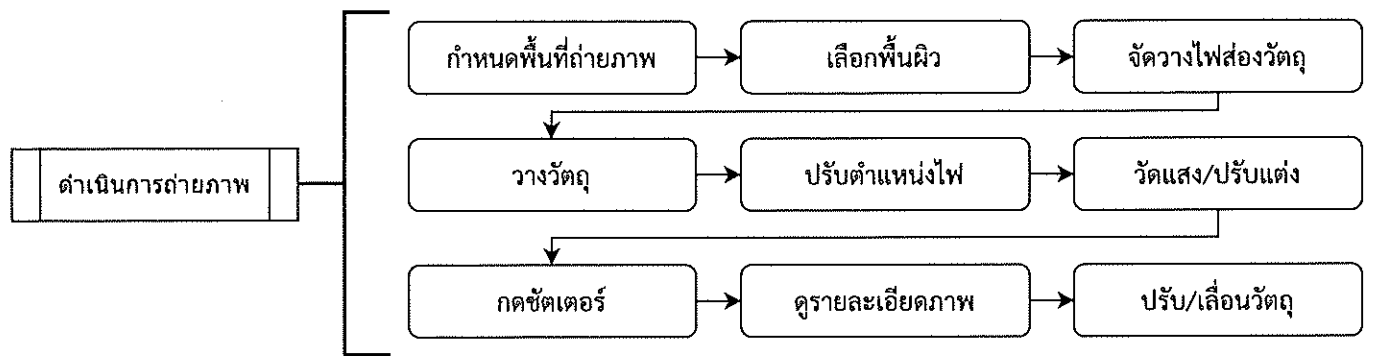




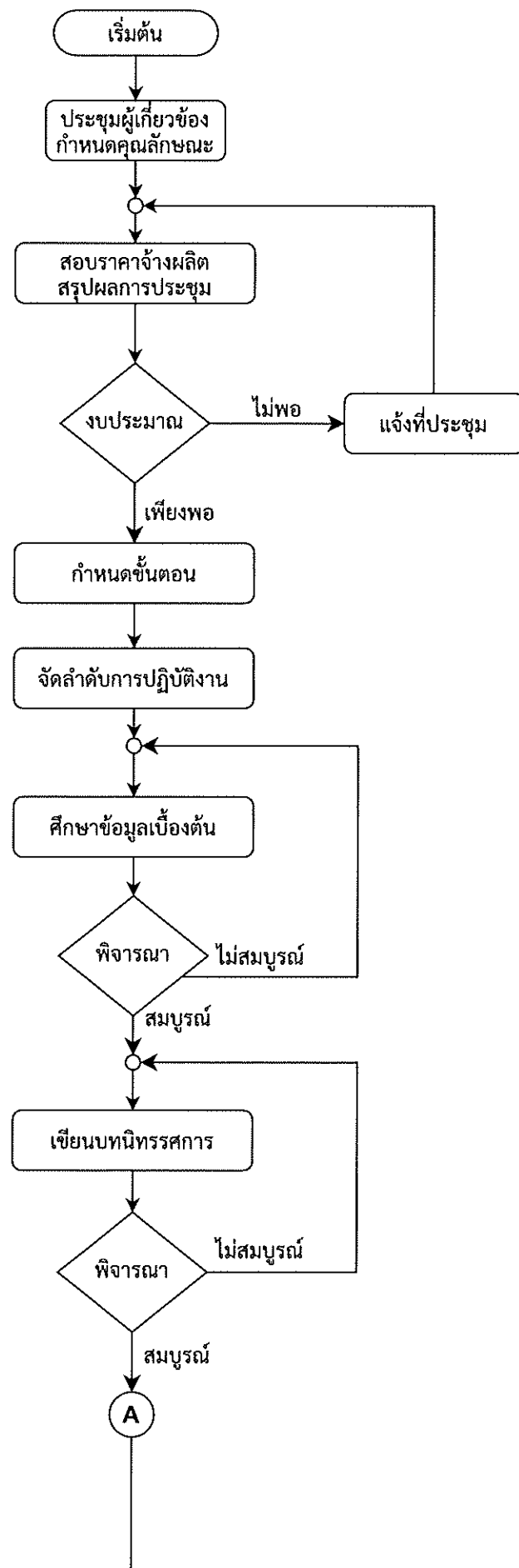


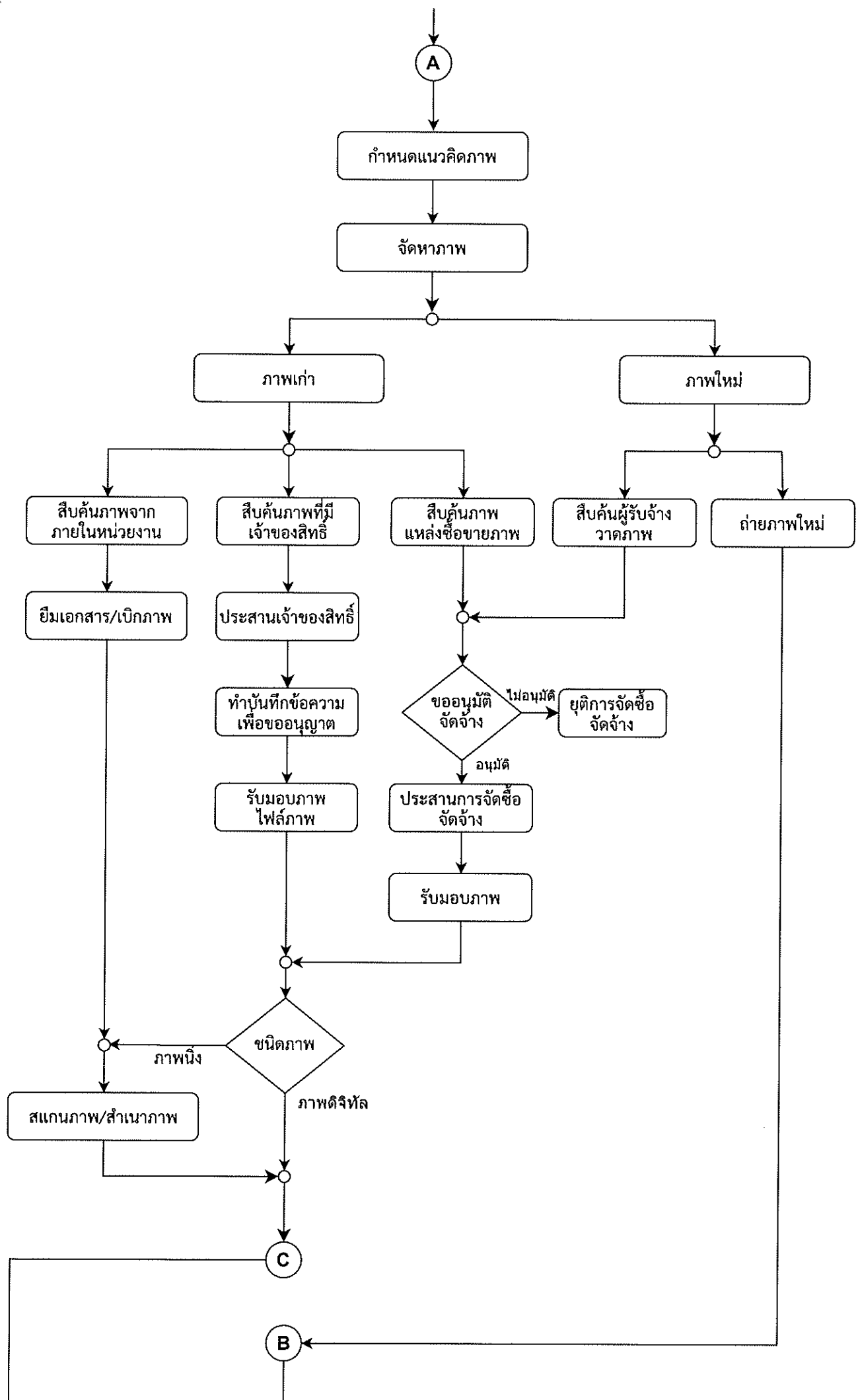


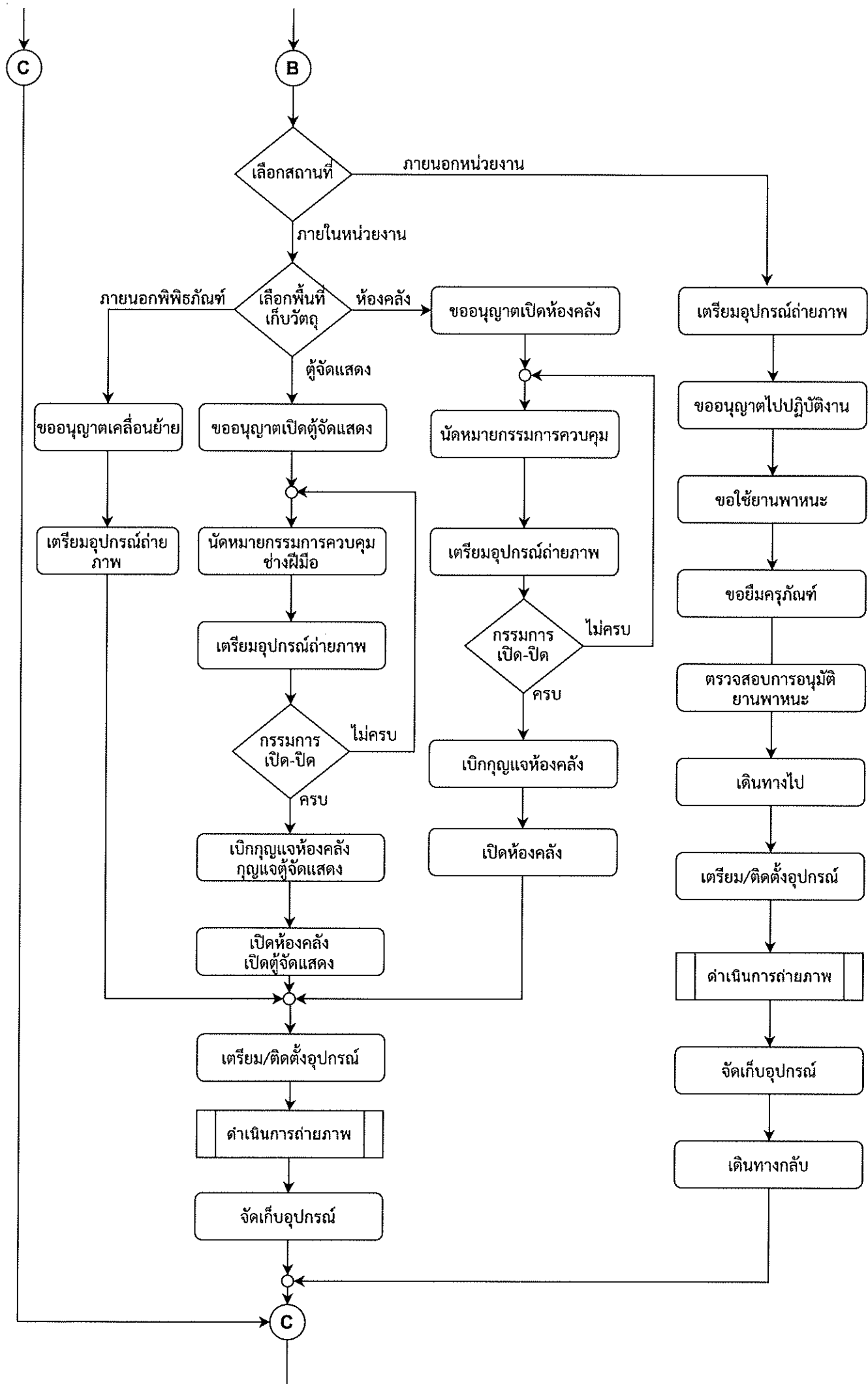


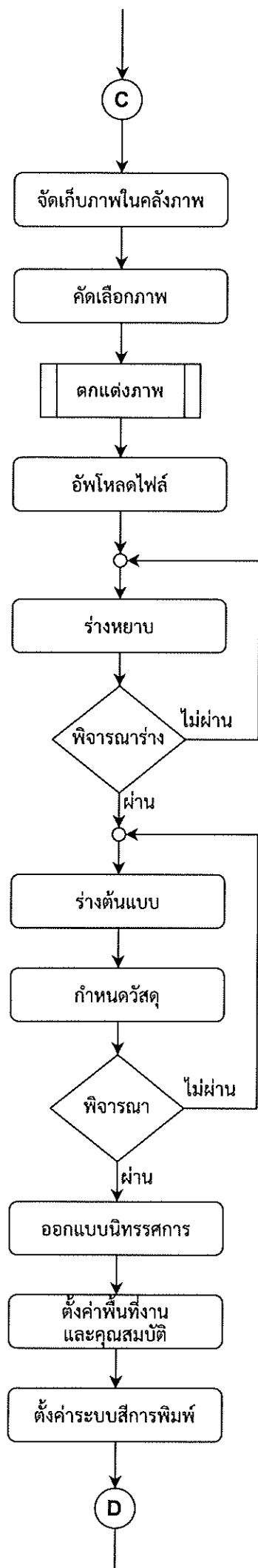


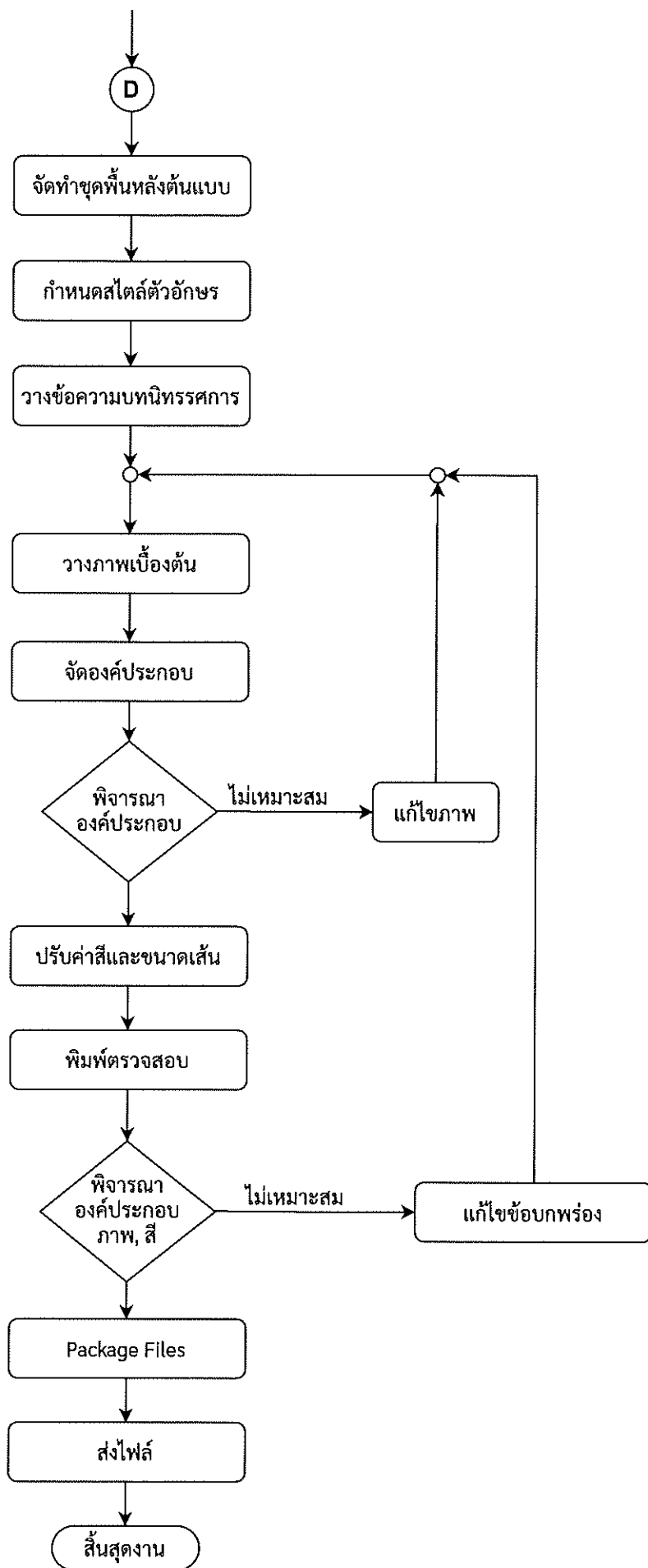
ผังงาน การออกแบบนิทรรศการ

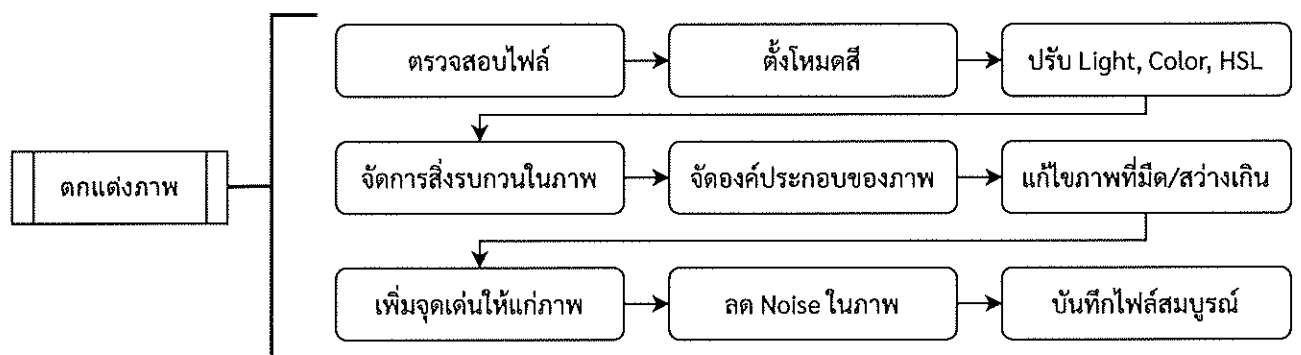
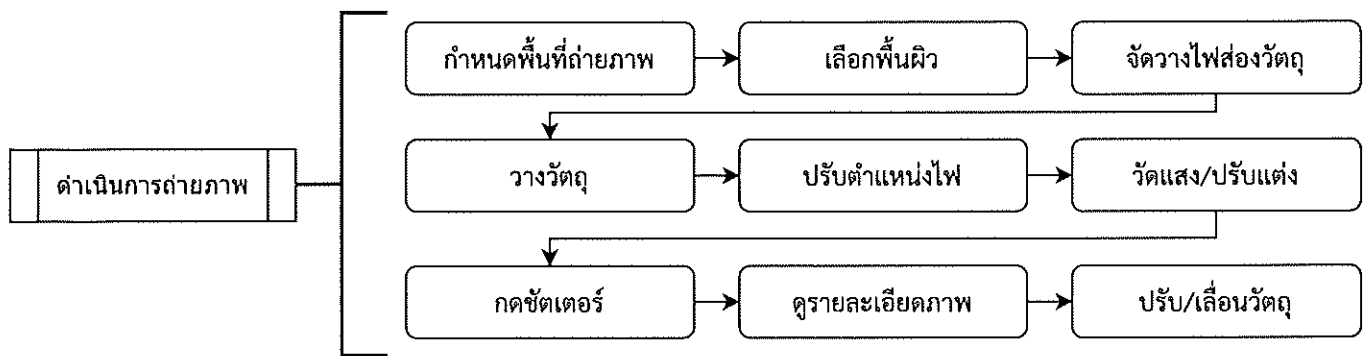












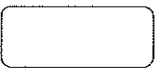
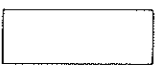
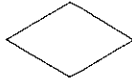
ภารกิจเอกสารท้องถิ่นและเอกสารโบราณ

- ขั้นตอนงาน การรับบริจาคเอกสารโบราณ

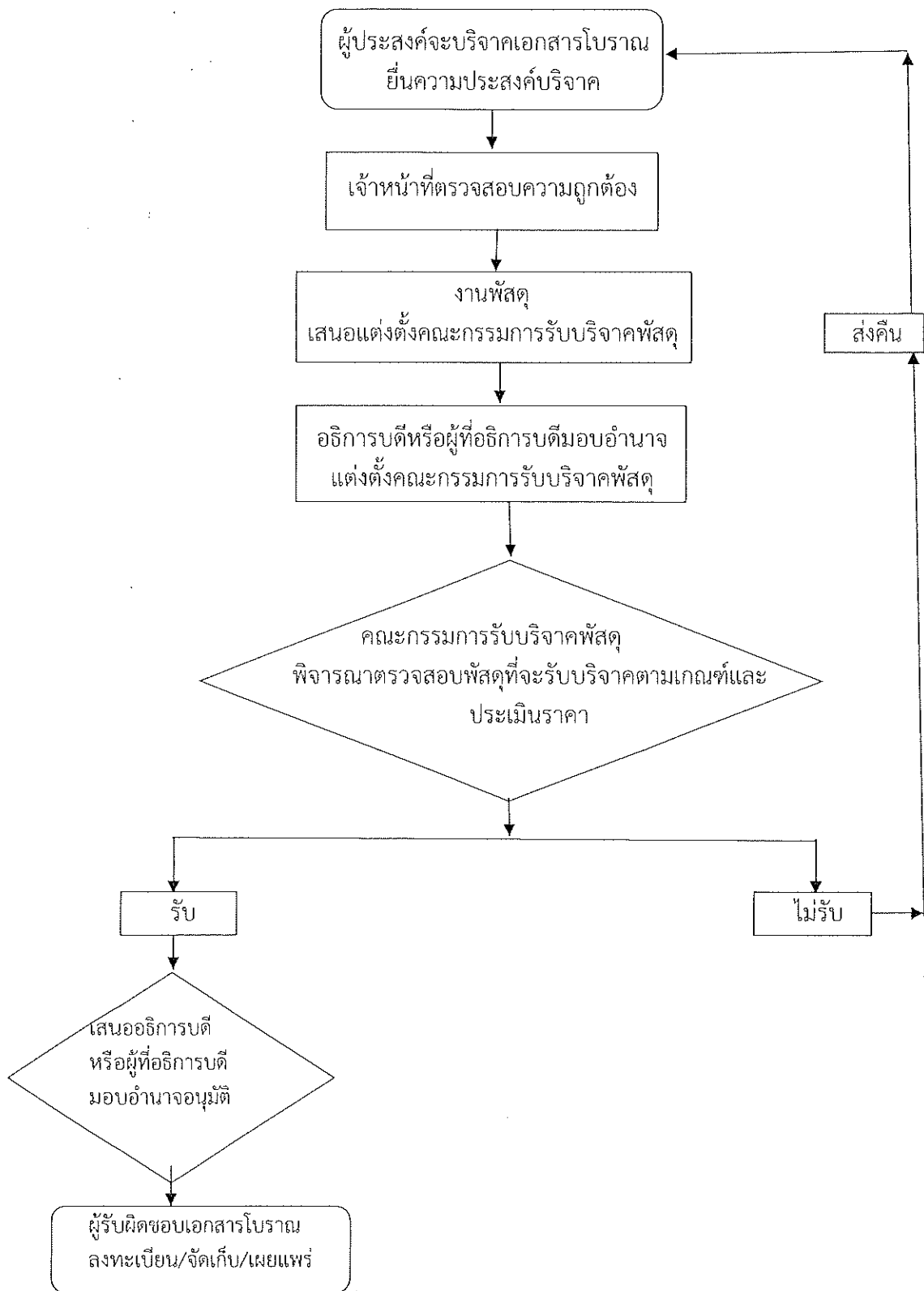
ขั้นตอนการปฏิบัติงานการรับบริจาคเอกสารโบราณ

การปฏิบัติงานในการรับบริจาคเอกสารโบราณ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการเงินและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยทักษิณ เรื่อง แนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการรับบริจาคพัสดุ ฉบับลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ตารางที่ ๑ สัญลักษณ์ ชื่อเรียก และความหมายของ Flow Chart

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมายของ Flow Chart
	เริ่มต้น/สิ้นสุด	จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของผังงาน
	การปฏิบัติงาน	จุดที่มีการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง
	การตัดสินใจ	จุดที่ต้องเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง
	ทิศทาง	ทิศทางของขั้นตอนการดำเนินงาน
	จุดเชื่อมต่อหน้ากระดาษ	จุดเชื่อมต่อของผังงานที่อยู่คนละหน้ากระดาษ

แผนผังสรุปแนวทางการรับบริจาคเอกสารโบราณ



กระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการรับบริจาคเอกสารโบราณ มี ๕ ขั้นตอน รายละเอียดของกระบวนการ ดังนี้

ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	แบบฟอร์ม	เอกสารอ้างอิง
ผู้ประสงค์จะบริจาคเอกสารโบราณ ยื่นความประสงค์บริจาค	๑. กรอกรายเอียดในหนังสือแสดงความจำนงในการบริจาค ๒. ส่ง ม อ บ เอกสารโบราณ	๑. ผู้ประสงค์บริจาคเอกสารโบราณ ๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเอกสารโบราณ	ก่อนการส่ง ม อ บ เอกสารโบราณ	หนังสือแสดงความจำนงในการบริจาคพัสดุ หรือ คี ล ป ะ โบราณวัตถุให้แก่สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ	ป ะ ก าศ คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สิน เรื่อง แนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการรับบริจาคพัสดุ
ผู้รับผิดชอบเอกสารโบราณ	๑. ตรวจสอบรายละเอียดเอกสารโบราณ ๒. ลงทะเบียนเอกสารโบราณ ๓. จัดเก็บเอกสารโบราณ ๔. เผยแพร่เอกสารโบราณตามช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเอกสารโบราณ		๑. เอกสารจัดทำรหัสข้อมูล วัฒนธรรม สถาบันทักษิณคดีศึกษา ๒. แบบ บ ทะเบียนการ จัดทำข้อมูล เอก ส าร โบราณ	๑. คู่มือการจัดทำรหัสข้อมูล วัฒนธรรม สถาบันทักษิณคดีศึกษา ๒. ประกาศ คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สิน เรื่อง แนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการรับบริจาคพัสดุ
เจ้าหน้าที่พัสดุ	๑. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารที่เสนอ ๒. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการรับบริจาคพัสดุ	เจ้าหน้าที่พัสดุ		เอกสารประกอบการขออนุมัติ	๑. ประกาศ คณะกรรมการการเงินและทรัพย์สิน เรื่อง แนวปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการรับบริจาคพัสดุ

คณะกรรมการรับบริจาค พัสดุ	๑. ตรวจสอบ รายละเอียด เอกสารโบราณ ๒. ประเมินราคา เอกสารโบราณ	๑. คณะกรรมการ รับบริจาคพัสดุ ๒. เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ เอกสารโบราณ		๑. แบบฟอร์ม การรายงานผล ตาม ที่ มหาวิทยาลัย กำหนด	๑. ประกาศ คณะกรรมการ การเงิน และ ทรัพย์สิน เรื่อง แนวปฏิบัติและ หลักเกณฑ์ใน การรับบริจาค
อธิการบดี/ผู้ที่อธิการบดี มอบอำนาจ	พิจารณาอนุมัติ หรือไม่อนุมัติ	เจ้าหน้าที่พัสดุ		เอกสาร ประกอบการ ขออนุมัติ	๑. ประกาศ คณะกรรมการ การเงิน และ ทรัพย์สิน เรื่อง แนวปฏิบัติและ หลักเกณฑ์ใน การรับบริจาค